

Διάταξη Θεματικής Ενότητας ΕΛΛ324/Θέματα Ιστορίας της Ύστερης Αρχαιότητας

Σχολή	ΣΑΚΕ	Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	
Πρόγραμμα Σπουδών	ΕΛΛ	Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	
Θεματική Ενότητα	ΕΛΛ324	Θέματα Ιστορίας της Ύστερης Αρχαιότητας	
Επίπεδο	Προπτυχιακό		Μεταπτυχιακό
	√	Μάστερ	Διδακτορικό
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνικά		
Τύπος Διδασκαλίας	Εξ αποστάσεως		
Τύπος Θεματικής Ενότητας	Υποχρεωτική		Επιλογής
			√
Αριθμός Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων	Σύνολο	Φυσική Παρουσία	Τηλεσυναντήσεις
	3	-	3
Αριθμός Εργασιών	2		
Υπολογισμός Τελικής Βαθμολογίας	Εργασίες	Δραστηριότητες	Τελικές Εξετάσεις
	30 %	10 %	60 %
Αριθμός Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)	15		

Περιγραφή Θεματικής Ενότητας

Η Θεματική Ενότητα ΕΛΛ324, «Θέματα Ιστορίας της Ύστερης Αρχαιότητας», στοχεύει:

- Να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες την ιστορία της ύστερης ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και ιδιαίτερα της ελληνόφωνης Ανατολής από περίπου το τέλος της δυναστείας των Σεβήρων (193-235 μ.Χ.) μέχρι και τις αραβικές κατακτήσεις του 7ου αι. μ.Χ.
- Να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις αρχαίες πηγές και τις σύγχρονες ερμηνευτικές κατευθύνσεις της ιστορικής επιστήμης στη μελέτη της Ύστερης Αρχαιότητας και του πρώιμου Βυζαντίου.
- Να τους εισαγάγει στα προβλήματα ερμηνείας και πρόσληψης της περιόδου αυτής ως κομματιού της ελληνικής, ευρωπαϊκής και παγκόσμιας ιστορίας.
- Να αναπτύξει δεξιότητες κριτικής ανάγνωσης αρχαίων πηγών, τοποθετημένων στο ιστορικό τους πλαίσιο.
- Να αναπτύξει τον προβληματισμό των φοιτητών/τριών για τη σχέση του υστερορωμαϊκού κόσμου με την νεότερη και σύγχρονη εποχή σε μια σειρά από ζωτικής σημασίας ζητήματα όπως, π.χ. οι απαρχές της σύγχρονης Ευρώπης, η σχέση κοσμικού και ιερού/θρησκευτικού, Κράτος και Εκκλησία, μονοθεϊσμός, σεξουαλικότητα, αστικός πολιτισμός, οι έννοιες της παρακμής ενός πολιτισμού κ.ά.
- Να καταδείξει την ιδιαίτερη και περίπλοκη σχέση ανάμεσα στην νεοελληνική ταυτότητα και τη περίοδο όπου ο ελληνορωμαϊκός κόσμος έρχεται σε επαφή με τη χριστιανική κοσμοθεωρία και ό,τι σήμερα ονομάζουμε Βυζαντινό πολιτισμό.

Η Θεματική Ενότητα ΕΛΛ324: Θέματα Ιστορίας της Ύστερης Αρχαιότητας εξερευνά μια κάπως παραγνωρισμένη περίοδο του παρελθόντος (300-700 μ.Χ.). Η περίοδος αυτή σηματοδοτείται από την πτώση της Ρώμης και τη δημιουργία των ρωμαιοβαρβαρικών βασιλείων στη Δύση, τη συνάντηση του ελληνορωμαϊκού κόσμου με την χριστιανική κοσμοθεωρία, η οποία σταδιακά επιβάλλεται, την επιβίωση της ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας με κέντρο την Κωνσταντινούπολη στην Ανατολή και τη ραγδαία εξάπλωση των Αράβων και του Ισλάμ στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής. Η μελέτη της προσφέρει στον φοιτητή τη δυνατότητα να γνωρίσει και να στοχαστεί σχετικά με τις διαδικασίες προσαρμογής του ελληνορωμαϊκού κόσμου στα νέα δεδομένα και τις ιδιαίτερες συνθήκες που οδήγησαν και καθόρισαν τη δημιουργία του Βυζαντίου, της αραβικής Ανατολής και της μεσαιωνικής Δύσης. Καλύπτοντας σημαντικά κενά στην αρχαιολογική παράδοση, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί τους τελευταίους αιώνες στην Ελλάδα και την Κύπρο, η μελέτη της περιόδου αυτής έρχεται να ρίξει φως σε ζητήματα που συνεχίζουν να μας απασχολούν μέχρι σήμερα, όπως, π.χ., η θέση της

Περιγραφή Θεματικής Ενότητας

ελληνορωμαϊκής κληρονομιάς και του χριστιανισμού στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, η καταγωγή των σύγχρονων ευρωπαϊκών εθνών, η εθνική ταυτότητα και το μοντέλο των υπερεθνικών κρατών, η ανοχή και θρησκευτική βία στο πλαίσιο των μονοθεϊστικών θρησκειών (Χριστιανισμός, Ισλάμ, Ιουδαϊσμός) κ.ά. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να μελετήσουν πρωτογενείς πηγές (κείμενα, επιγραφές, παπύρους, αρχαιολογικά δεδομένα) ώστε να αποκτήσουν μια συνολική εικόνα του πως κανείς μελετά τα ιστορικά δεδομένα της αρχαιότητας. Στο πλαίσιο του μαθήματος διοργανώνονται ξεναγήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και σειρά διαλέξεων, οι οποίες μεταδίδονται ζωντανά μέσω της πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης.

Προ-απαιτούμενες Θεματικές Ενότητες

ΕΛΛ111	Εισαγωγή στη Σπουδή του Πολιτισμού (Θεωρία και Πράξη)
ΕΛΛ121	Βυζαντινή Ιστορία (330 μ.Χ. – 1453 μ.Χ.)
ΕΛΛ122	Βυζαντινή Τέχνη (330 μ.Χ.-1453 μ.Χ.)
ΕΛΛ123	Νεοελληνική Ιστορία Ι (1770 - 1897)

Συν-απαιτούμενες Θεματικές Ενότητες

ΕΛΛ221	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία (Πλάτων-Αριστοτέλης)
ΕΛΛ222	Ελληνιστική και πρώιμη Βυζαντινή Λογοτεχνία (3ος αι. π.Χ.-7ος αι. μ.Χ.)
ΕΛΛ223	Νεοελληνική Λογοτεχνία ΙΙ (20ός αι.)

Σύνθεση Βαθμολογίας			
Τρόπος Αξιολόγησης	Βαρύτητα στον τελικό βαθμό	Φόρτος εργασίας	
		Ώρες	ECTS
Εβδομαδιαίες Διαδραστικές Δραστηριότητες	10 %	~8 εβδομαδιαίως	1
Εβδομαδιαία Μελέτη	0 %	~275 - ~330	10
Εργασία 1	15 %	~50 - ~60	2
Εργασία 2	15 %	~50 - ~60	2
Τελική/Επαναληπτική Εξέταση	60 %	3	-
Σύνολο	100%	375 - 450	15

Κανονισμοί Βαθμολογίας και Τρόποι Αξιολόγησης

- Ένας/Μια φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με 9, εάν συγκεντρώσει το 90% της πιθανής βαθμολόγησης, δηλαδή, $90\% \cdot 10 = 9$, και ούτω καθεξής.
- Βαθμός επιτυχίας (Passing rate)
 - 50% στις Γραπτές Εργασίες
 - 50% στις Διαδραστικές Δραστηριότητες
 - Δικαίωμα συμμετοχής στις τελικές εξετάσεις μιας Θ.Ε. έχουν οι φοιτητές/-τριες που κατοχύρωσαν τον ελάχιστο απαιτούμενο βαθμό ($\geq 50\%$) τόσο στις Γραπτές Εργασίες όσο και στις Διαδραστικές Δραστηριότητες
 - 50% στην Τελική εξέταση

Αν ένας/μία φοιτητής/-τρια συγκεντρώσει βαθμολογία με δεκαδικό ψηφίο, τότε αυτό στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μισή μονάδα.